

Beregning av satser for frittstående grunnskoler for 2017

Tilskuddsgrunnlaget på bakgrunn av KOSTRA

Tilskudd til frittstående grunnskoler beregnes med utgangspunkt i kostnadene i de kommunale grunnskolene, som rapporteres gjennom KOSTRA. Disse dataene ligger på hjemmesidene til Statistisk sentralbyrå:

<http://www.ssb.no/>

Nedenfor får du en beskrivelse på hvor du finner tabellene du skal bruke i satsberegningen.

Regnskapstall fra nivå 3 som brukes ved beregning av satser til grunnskoler hentes slik:

SSB.no/ → gå til Statistikkbanken → Offentlig sektor → KOSTRA → Kommuneregnskap → velg tabell 05065 Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K) → velg region, regnskapsomfang (kommunekonsern), funksjon, artgruppe og år som inngår i grunnlaget → vis tabell → tall framkommer i tabellen og kan overføres til Excel og lagres.

Tjenestetall fra nivå 3 som brukes ved beregning av satser til grunnskoler hentes slik:

SSB.no/ → gå til Statistikkbanken → Utdanning → Grunnskoler → Elevar i grunnskolen → velg tabell 06806: D1. Konsern – Grunnskole – grunnlagsdata (K) → velg statistikkvariabel, *Antall kommunale grunnskoler*, velg region og år som inngår i grunnlaget → vis tabell → tall framkommer i tabellen og kan overføres til Excel og lagres.

Beregning av tilskuddssatser for frittstående grunnskoler i Norge

Modellen for beregning av knekkpunkt og ukorrigerte satser er basert på en regresjonsanalyse av gjennomsnittlig skolestørrelse og kostnader pr skole i alle kommunene i landet. Analysen beregner hvor knekkpunktet skal ligge (antall elever) og beregner størrelsen på den ukorrigerte satsen over og under dette knekkpunktet som danner grunnlaget for den videre beregning av satsene.

I grunnlaget for 2015 ligger knekkpunktet på 44 elever.

En skole med 60 elever vil for de første 44 elevene få tilskudd etter en høy sats, og tilskudd etter en lavere sats for de 16 siste elevplassene.

En skole med 250 elever vil på samme måte få tilskudd for de første 44 elevene etter en høy sats og for de 206 siste etter den laveste satsen.

Beregning av satser for barne- og ungdomstrinnet.

Elever på ungdomstrinnet har flere undervisningstimer enn elever på barnetrinnet. Kostnaden pr elev på ungdomstrinnet er derfor høyere enn på barnetrinnet.

Trekk

Det skal foretas trekk for øremerkede tilskudd etc i de tilfeller disse tilskuddene finansierer oppgaver som kun er i den offentlige skolen, eller det blir gitt tilsvarende øremerkede tilskudd til de frittstående skolene i tillegg til satsene.

Lønns- og prisvekst

Satsene for 2017 bygger på regnskapstall fra kommunene for 2015. Dette gjør at satsene som beregnes må korrigeres for forventet lønns- og prisvekst fra 2015 til 2016 og fra 2016 til 2017.

Kostnadsgrunnlag

Beregningsmodellen er basert på kostnadene *Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole og Korrigerede brutto driftsutgifter til skolelokaler.*

Tallmaterialet er hentet fra KOSTRA og GSI. Eksemplet viser beregninger basert på tall for Halden kommune i 2015.

Faktorer satsene bygger på:	Kilde i KOSTRA / GSI	Tall i 1000 kroner
Korrigerede brutto driftsutgifter - funksjon 202 grunnskole – kommunekonsern	Tabell: 05065: Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K)	297 407
Minus		
Andre salgs- og leieinntekter funksjon 202	Tabell: 05065: Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K)	995
Pluss		
Korrigerede brutto driftsutgifter - funksjon 222 skolelokaler – kommunekonsern	Tabell: 05065: Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K)	32 538
Minus		
Andre salgs- og leieinntekter funksjon 222	Tabell: 05065: Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K)	40
Minus		
Avskrivninger skolelokaler	Tabell: 05065: Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K)	16 216
Sum kostnader Halden kommune		312 694

Kostnader til spesialundervisning og opplæring for språklige minoriteter i frittstående skoler dekkes av kommunene. Disse kostnadene trekkes derfor ut av tilskuddsgrunnlaget. Uttrekket beregnes ved å finne hvor stor prosentandelen av den samlede undervisningen som går med til denne typen undervisning.

I modellen beregnes kostnaden til spesialundervisning ved at den prosentvise andelen undervisning til disse formålene multipliseres med korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole - funksjon 202 i KOSTRA.

Datakilde er KOSTRA og GSI, der følgende grunnlagsdata hentes for Halden kommune:

Faktorer satsene bygger på:	Kilde i KOSTRA / GSI	Antall årstimer
Årstimer spesialundervisning	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	25 662
Pluss		
Årstimer særskilt norskopplæring	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	8 096
Pluss		
Årstimer morsmålsopplæring	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	0
Pluss		
Årstimer tospråklig fagopplæring	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	7 844
Sum Halden		41 602
Årstimer til undervisning	Dette tallet hentes fra GSI, velg følgende på 1. Linje med knapper: grunnskole, 2014-15, Komm. og interkomm. gr. skoler og komm. sentralt. Velg følgende fra 2. linje med knapper: rapport velg annet, årstimer til satsberegning, velg nivå hele landet og kommuner 2014-15, visning	190 781

For å komme fram til korrigerede brutto driftsutgifter til ordinær grunnskole for Halden kommune, må kostnader til spesialundervisning og undervisning for språklige minoriteter trekkes fra:

Andelen av disse kostnadene beregnes slik: $41\,602 * 100 / 190\,781 = 21,80615470$

Kostnadene utgjør: $297\,407 \text{ kr} * 21,80615470 / 100 = 64\,853,03051 \text{ kr}$ (tall i tusen kroner)

Korrigerte brutto driftsutgifter til **ordinær** grunnskole for Halden kommune beregnes ut fra dataene i tabellene foran og blir da slik:

$[(297\,407 - 995 + 32\,538 - 40 - 16\,216) - 64\,853,03051] \text{ kr} = 247\,840,96948858 \text{ kr}$
(tall i tusen)

Trekk for øremerket tilskudd til økt lærertetthet

Fra høsten 2013 fikk noen kommuner utbetalt tilskudd til økt lærertetthet på ungdomstrinnet etter gitte kriterier i henhold til retningslinjene for tilskuddsordningen. Tilskuddet gis kun til offentlige skoler, frittstående skoler er ikke omfattet av denne ordningen.

I modellen korrigeres tilskuddsgrunnlaget i den enkelte kommune for det tilskuddet kommunen har fått utbetalt. Uttrekket gjøres før en kjører regresjonsanalysen for å finne knekkpunkt. Liste over utbetalt tilskudd for 2015 ligger ved som vedlegg.

Korrigert tilskuddsgrunnlag for Halden kommune for 2015 blir slik:

$247\,840,9695 - 6\,032,6190 = 241\,807,3505$

Beregning av knekkpunkt

Knekkpunktet for differensiering av satsene beregnes ved hjelp av regresjonsanalyse av gjennomsnittlig skolestørrelse og kostnad pr skole i alle landets kommuner. I denne regresjonsanalysen er sum kvadrerte avvik mellom estimerte tall (tildelinger) og de gitte data (kostnader) minimert.

Gjennomsnittlig skolestørrelse beregnes slik:

Antall elever i kommunale grunnskoler /antall skoler i kommunen = Gjennomsnittlig skolestørrelse.

Eksempel, Halden kommune:

Antall elever i denne kommunen	3 565
Antall skoler i denne kommunen	12
Gjennomsnittlig skolestørrelse	$3\,565 \text{ elever} / 12 \text{ skoler} = 297 \text{ elever pr skole}$
Kostnad pr skole	Tilskuddsgrunnlag $241\,808 / 12 \text{ skoler} = 20\,151$

Denne beregningen gjøres for **alle kommunene** og danner grunnlaget for regresjonsanalysen. Utdanningsdirektoratet har brukt statistikkprogramvaren SPSS til å utføre analysen. Analysen viste følgende knekkpunkt basert på grunnlaget fra KOSTRA-tallene i 2015:

Antall elever	Ukorrigert sats
Til og med 44	157,0295
Fra 45	62,7650

For å korrigere for ulike kostnader på barnetrinnet og ungdomstrinnet, skal kostnaden pr elev korrigeres for en "kostnadsandel" i henholdsvis barnetrinnet og ungdomstrinnet.

Beregning av forholdet mellom barnetrinn og ungdomstrinn

Elever på ungdomstrinnet har flere undervisningstimer enn elever på barnetrinnet. Dette gjør at kostnaden pr elev på ungdomstrinnet er høyere enn for barnetrinnet. KOSTRA skiller ikke mellom utgifter på barnetrinnet og ungdomstrinnet. Forskjellen i kostnadene beregnes derfor med bakgrunn i forholdet mellom elever og lærere på henholdsvis barne- og ungdomstrinnet.

Nødvendig beregningsteknisk dokumentasjon er:

Faktorer satsene bygger på:	Kilde i KOSTRA	Antall elever
Antall elever 1. – 7. årstrinn	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	424 185
Antall elever 8. – 10. årstrinn	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	177 607
Antall elever i kommunale grunnskoler	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	601 792
Lærertimer barnetrinn	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	23 673 758
Lærertimer ungdomstrinn	Tabell: 06806: D1. Konsern - Grunnskole - grunnlagsdata (K)	10 945 043

Andel lærere på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet:

(Lærertimer barnetrinnet **23 673 758**) / (elever barnetrinnet **424 185**) = 55,80998385

(Lærertimer ungdomstrinnet **10 945 043**) / (elever ungdomstrinnet **177 607**)
= 61,62506545

Andel lærere på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet 55,80998385 / 61,62506545
= 0,90563772

DVS.: LÆRERTETTHETEN ER CA 9,4 % LAVERE PÅ BARNETRINNET ENN PÅ UNGDOMSTRINNET.

Andel barnetrinnet

Elever i grunnskolen / [elevtall på barnetrinnet + (elevtall ungdomstrinnet / andel lærere på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet)] = Andel barnetrinnet

601 792 / [424 185 + (177 607 / 0,90563772)] = 0,97016652

Andel ungdomstrinnet

Elever i grunnskolen / [elevtall på ungdomstrinnet + (elevtall barnetrinnet * andel lærere på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet)] = Andel ungdomstrinn

601 792 / [177 607 + (424 185 * 0,90563772)] = 1,07125233

Kontroll av beregningen:

$$[(424\ 185 * 0,97016653) + (177\ 607 * 1,07125233)] / 601\ 792 = 1,0$$

På bakgrunn av flere lærertimer i ungdomsskolen enn i barneskolen, fordeles de ukorrigerede satsene mellom barne- og ungdomstrinn slik:

Eksempel for de 44 første elevene

Ukorrigeret sats for barnetrinnet (BT): kr 157,0295 * 0,970166 = kr 152,3447

Ukorrigeret sats for ungdomstrinnet (UT): kr 157,0295 * 1,071252 = kr 168,2182

Fordelingen mellom barne- og ungdomstrinn på de ulike intervallene blir slik:

Grense	Ukorrigeret sats	Grunnlag for beregning av tilskuddssats BT	Grunnlag for beregning av tilskuddssats UT
44	157,0295	152,3448	168,2182
Fra og med 45	62,7651	60,8926	67,2373

Korrigerer for 100 % avgift til Statens Pensjonskasse (SPK)

I følge friskolelova, § 6-1 skal frittstående grunnskoler få innarbeidd 100 % av gjennomsnittlige utgifter til pensjonsinnskudd i offentlige skoler i tilskuddsgrunnlaget sitt. Driftstilskuddet blir utbetalt med 85 %, pensjonstillegget må derfor justeres opp slik at tilskuddet til SPK blir dekt fullt ut ved utbetaling av 85 % av tilskuddet. Vi må derfor øke satsene slik at når en beregner 85 % av tilskuddsgrunnlaget, inneholder statstilskuddet 100 % SPK-avgift.

Denne korrigeringen beregnes slik:

Følgende regnskapstall fra KOSTRA ligger til grunn for beregningen:

- Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole
- Lønnsutgifter til grunnskole, Tabell: 05065: Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K)

Lønnsutgifter er inkludert arbeidsgivers andel av SPK-avgift og arbeidsgiveravgift og må derfor korrigeres for dette.

Lønnsandelen av korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole og spesialskoler beregnes slik:

- Lønnsutgifter til grunnskoler eksklusive arbeidsgivers andel av SPK-avgift og arbeidsgiveravgift divideres med korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole.

$$38\ 116\ 790 / 52\ 939\ 709 = 72,0004 \%$$

Omregningsfaktoren for 100 % SPK blir slik:

$$0,85X = 100$$

$$X = 117,65$$

Økning i satsen for de 44 første elevene på grunn av 100 % SPK beregnes slik:

Lønnsandel av sats	152,3448 * 72,0004 % =	109,6888
Andel SPK	109,6888 * 11,55 % =	12,6691
Omregna tillegg for 100 % SPK	12,6691 * 1,1765 =	14,9051
Økning i sats pga 100 % SPK		<u>2,2361</u>

Ny "ukorrigert" sats for de 44 første elevene blir da slik:

Grense	Ukorrigert sats	Grunnlag for beregning av tilskuddsats BT
Til og med 44	152 345	153,345
Økt SPK		2,236
		154,581

Endringen i "ukorrigerte" satser for det andre intervallet beregnes på samme måte og blir slik:

	Barnetrinn	Ungdomstrinn
<i>Ukorrigert sats 44 elever</i>	152 345	168 218
Lønnsandel sats (72,004%)	109 689	121 118
Andel SPK	12 669	13 989
Omregna tillegg for 100 % SPK	14 905	16 458
Økning i stats pga 100 % SPK	2 236	2 469
Korrigert sats til og med 44 elever - 100 % SPK	154 581	170 687
<i>Ukorrigert sats fra og med 45 elever</i>	60 893	67 237
Lønnsandel sats (72,004 %)	43 843	48 411
Andel SPK	5 064	5 591
Omregna tillegg for 100 % SPK	5 958	6 578
Økning i stats pga 100 % SPK	894	987
Korrigert sats fra og med 45 elever - 100 % SPK	61 786	68 224

Korrigerings for lønns- og prisvekst, endringer i SPK-avgift og timetallsutvidelse på ungdomstrinn

Da satsene for 2016 bygger på regnskapstall for 2015 fra kommunene, må de også korrigeres med forventet lønns- og prisvekst på 2,9 % fra 2015 til 2016 og 2,8 % fra 2016 til 2017. Videre korrigeres satsene med endring i SPK-avgiften fra 2015 til 2017 med – 1,3 %, vektet med en lønnsandel på 72,0004 %.

Eksempel på korrigerings av satsen til de 44 første elevene på barnetrinn:

Sats for de 44 første elevene på barnetrinnet justert for 100 % SPK:	154 580,86
Pluss	
Forventet lønns- og prisvekst 2015 – 2016 (2,9 %)	4 482,84
=	
Korrigert sats 2016 nivå	159 063,70
Pluss	
Forventet lønns- og prisvekst 2016 – 2017 (2,8 %)	4 453,78
=	
Korrigert sats 2017 nivå	163 517,49
Minus	
Endring i arbeidsgivers andel SPK-avgift fra 2015 til 2017	-1 530,53
=	
Korrigert sats 2017 nivå justert for endring SPK-avgift	161 986,96
Pluss	
Økt timetall høsten 2016 0,9 %	1 457,88
=	
Korrigert sats 2017	163 444,84
Pluss	
Avrundet sats 2017	163 400

Disse beregningene gjøres for alle intervallene både på barnetrinn og ungdomstrinn. Vi får da følgende satser for 2017:

Satser for tilskudd (i kroner pr elev)	Til og med 44 elever	Fra og med 45 elever
Barnetrinn	163 400	65 300
Ungdomstrinn	178 900	71 500

Beregning av satser for frittstående grunnskoler i utlandet

Satsene for grunnskoler i utlandet er basert på satsene til grunnskoler i Norge, men skolene i utlandet er ikke omfattet av momskompensasjonsordningen. Satsene blir derfor justert opp med en korreksjonsfaktor for moms.

For å beregne momskorreksjonsfaktoren trenger vi følgende tall fra KOSTRA:

Kostnader	Kilde i KOSTRA	Tall i 1000 kroner
Korrigerede brutto driftsutgifter - funksjon 202 grunnskole – kommunekonsern	Tabell: 05065: Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K)	52 939 709
Mva-kompensasjon påløpt i driftsregnskapet - funksjon 202 grunnskole – kommunekonsern	Tabell: 05065: Kommune, detaljerte regnskapstall, driftsregnskapet funksjonsfordelt (K)	529 647

Korreksjonsfaktoren beregnes slik:

Mva-kompensasjon påløpt i driftsregnskapet, grunnskoler og spesialskoler dividert på korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole og spesialskoler, konsern

$$529\,647 / 52\,939\,709 = 1 \%$$

Satser til frittstående grunnskoler i Norge korrigeres med en momskorreksjonsfaktor på 1 % og vi får følgende satser til frittstående skoler i utlandet for 2017 (avrundet):

Satser for tilskudd (i kroner pr elev)	Til og med 44 elever	Fra og med 45 elever
Barnetrinn	165 100	66 000
Ungdomstrinn	180 700	72 200

Sist oppdatert 6. oktober 2016

Vedlegg: Tilskudd til økt lærertetthet på ungdomstrinn i kommunene - 2015.

Kommunenr	Kommune	Tilskudd 2015
0101	Halden	6 032 619
0104	Moss	2 010 873
0105	Sarpsborg	5 362 328
0106	Fredrikstad	4 692 037
0111	Hvaler	1 340 582
0124	Askim	2 010 873
0125	Eidsberg	3 351 455
0128	Rakkestad	2 681 164
0136	Rygge	3 351 455
0211	Vestby	2 010 873
0213	Ski	3 351 455
0217	Oppegård	1 340 582
0221	Aurskog-Høland	2 010 873
0226	Sørum	4 692 037
0229	Enebakk	2 010 873
0230	Lørenskog	5 362 328
0231	Skedsmo	2 681 164
0235	Ullensaker	6 144 334
0236	Nes i Akershus	3 351 455
0237	Eidsvoll	3 351 455
0238	Nannestad	3 351 455
0301	Oslo	38 876 878
0402	Kongsvinger	1 340 582
0403	Hamar	2 681 164
0412	Ringsaker	1 340 582
0417	Stange	2 010 873
0427	Elverum	4 692 037
0428	Trysil	2 010 873
0502	Gjøvik	2 681 164
0528	Østre Toten	2 681 164
0538	Nordre Land	1 340 582
0602	Drammen	3 351 455
0605	Ringerike	2 681 164
0624	Øvre Eiker	4 021 746
0625	Nedre Eiker	5 362 328
0701	Horten	5 362 328

0702	Holmestrand	2 681 164
0704	Tønsberg	5 362 328
0706	Sandefjord	9 384 074
0709	Larvik	9 384 074
0711	Svelvik	2 010 873
0716	Re	2 681 164
0719	Andebu	2 010 873
0722	Nøtterøy	6 032 619
0805	Porsgrunn	5 362 328
0806	Skien	13 405 820
0814	Bamble	2 010 873
0817	Drangedal	1 340 582
0834	Vinje	670 291
0906	Arendal	5 362 328
0926	Lillesand	2 681 164
1001	Kristiansand	11 394 947
1002	Mandal	4 692 037
1003	Farsund	2 010 873
1004	Flekkefjord	2 681 164
1014	Vennesla	3 351 455
1017	Songdalen	2 010 873
1102	Sandnes	9 384 074
1103	Stavanger	10 724 656
1106	Haugesund	3 351 455
1120	Klepp	3 351 455
1121	Time	2 681 164
1124	Sola	1 340 582
1149	Karmøy	2 681 164
1201	Bergen	7 373 201
1221	Stord	2 010 873
1243	Os i Hordaland	3 351 455
1246	Fjell	3 351 455
1247	Askøy	2 681 164
1253	Osterøy	2 681 164
1426	Luster	670 291
1503	Kristiansund	6 702 910
1528	Sykkylven	2 681 164
1535	Vestnes	1 340 582
1554	Averøy	2 010 873
1601	Trondheim	15 416 693
1638	Orkdal	2 010 873

1648	Midtre Gauldal	2 010 873
1657	Skaun	2 010 873
1663	Malvik	2 010 873
1702	Steinkjer	3 351 455
1714	Stjørdal	5 362 328
1719	Levanger	4 021 746
1721	Verdal	3 351 455
1738	Lierne	670 291
1751	Nærøy	2 010 873
1804	Bodø	2 681 164
1820	Alstahaug	670 291
1824	Vefsn	3 351 455
1826	Hattfjelldal	670 291
1828	Nesna	670 291
1833	Rana	1 340 582
1870	Sortland	2 681 164
1871	Andøy	1 340 582
1902	Tromsø	8 043 492
1927	Tranøy	670 291
1931	Lenvik	1 340 582
2004	Hammerfest	2 010 873